

Prova lliure per obtenir el títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria

Pauta de
correcció

Àmbit de la comunicació en llengua catalana

Convocatòria 2/2026

Cognoms i nom _____

DNI/NIE/Passaport _____

Data _____

PUNTUACIÓ TOTAL

INSTRUCCIONS

- Abans de començar la prova, empleneu les dades personals de la portada.
- Llegiu atentament cada pregunta abans de contestar-la.
- Responen cada pregunta tan bé com pugueu i en l'espai corresponent.
- A continuació passeu a la pregunta següent.
- Si us equivoqueu, ratlleu la resposta equivocada i marqueu clarament la nova resposta.

Criteris d'avaluació de l'àmbit de la comunicació

Perquè un alumne o alumna sigui considerat apte en l'àmbit de la comunicació ha d'obtenir una puntuació mínima de 150 sobre 300 com a nota global de les tres proves de l'àmbit.

A més, ha d'haver obtingut la nota mínima de 40 punts tant a la prova de llengua catalana com a la prova de llengua castellana. La prova de llengua estrangera no té nota mínima obligatòria.

Si un alumne o alumna té una nota global superior a 150 sobre 300, però no ha obtingut la nota mínima en alguna de les proves de català i/o castellà, es considera que té l'àmbit suspès.

Quadre resum de les puntuacions mínimes per aprovar:

	Puntuació mínima	Puntuació màxima
Llengua catalana	40	100
Llengua castellana	40	100
Llengua estrangera	–	100



Generalitat
de Catalunya

Activitat 1

[20 punts]

Tot seguit escoltareu un tall d'un programa radiofònic en què Neus Plana Turu, flautista, percussionista i compositora catalana, parla del disc **12.12**, enregistrat amb el seu quartet, Con-fusión Project.

Àudio extret del programa *Assaig general*, de Catalunya Ràdio, «Plana Turu: la música és teràpia i fer el meu disc ha estat un bàlsam», 30 de setembre de 2024

1. Responen les preguntes següents, relacionades amb l'àudio que heu escoltat.
[10 punts]

- a) Esmenteu els dos motius que expliquen el títol de l'àlbum de Neus Plana Turu, *12.12*.
[2 punts]

En primer lloc, perquè existeixen dotze notes musicals (i dotze pals flamencs). En segon lloc, perquè la compositora va néixer el 12 de desembre. [1 punt per cada motiu esmentat]

- b) Marqueu amb un X si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).
[3 punts; 1 punt per resposta correcta]

	V	F
12.12 és el primer treball de Neus Plana com a compositora.	X	
Jorge Pardo és saxofonista i flautista.	X	
Neus Plana ha descobert recentment el seu gust pel flamenc.		X

- c) Per què Neus Plana es va voler posar en contacte amb Jorge Pardo? [1 punt]

Per demanar-li la seva opinió sobre un videoclip / una peça que havia gravat.

- d) Quin poema de Gerard Vergés va ser l'origen del projecte *12.12*? [1 punt]

Maig d'amor.

- e) El grup Con-fusión està format per Neus Plana i tres músics més. Indiqueu quins d'aquests músics són els que la compositora va conèixer a l'ESMUC (Escola Superior de Música de Catalunya). [1 punt]

☐ Carles

☒ Pablo

☒ Antonio

1 punt si marquen dos noms; si en marquen un o tres, la pregunta compta 0 punts.

- f) En quin altre àmbit té interès Neus Plana, a part de la música? [1 punt]

La psicologia.

- g) Completeu la frase següent amb una paraula, a partir del que explica Neus Plana sobre el procés de creació del disc: [1 punt]

El disc 12.12 s'ha elaborat de manera **col·lectiva / grupal / gradual**.

2. Al programa es parla de l'ESMUC, que és la sigla que fa referència a l'Escola Superior de Música de Catalunya. Les sigles són les lletres inicials d'una o més paraules usades com a abreviació. Ompliu el buit de cada oració amb una sigla que hi sigui adient. [5 punts]

- a) Diu que va veure un platet volador en plena nit. Assegura que era un **OVNI**.
- b) Per entrar a la discoteca li van demanar el **DNI**. Havien de comprovar que fos major d'edat.
- c) La sigla **SOS** no té un significat concret, però s'associa a una petició d'auxili.
- d) Col·laboro amb una **ONG** que es dedica a ajudar persones sense llar.
- e) El metge va demanar que la radiòloga fes un **TAC** al pacient per poder establir un diagnòstic amb la imatge.

3. A continuació teniu un text que explica qui és Neus Plana Turu, protagonista de l'entrevista que heu sentit. Completeu-lo amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [5 punts]

Neus Plana Turu neix a Tarragona el 12 de desembre del 1988 i a vuit anys comença els estudis de flauta travessera. **Més** (Més/ Mes) endavant, segueix els estudis de grau professional i, finalment, **es** (es/ és) gradua en Música Clàssica i Contemporània a l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC). És també percussionista, formada **tant** (tan/ tant) en l'àmbit nacional com en l'internacional. A més, s'**ha** (a/ ha) interessat pel jazz, el flamenc i el món de **la** (la/ l') improvisació.

Activitat 1



1. El fragment següent pertany a l'obra *El violí d'Auschwitz*, de Maria Àngels Anglada. Llegiu-lo i responeu les preguntes formulades a continuació.

Desembre de 1991

Sempre em costa d'adormir-me, la nit que he tocat en un concert. La música em va tornant a la memòria, com si m'anés passant una cinta gravada que es repetís. Però aquest concert, a més, havia estat força peculiar, celebrat el mateix dia que s'havia mort Mozart, feia dos-cents anys. Havíem tocat a Cracòvia, ciutat de bons músics, en una sala, habilitada com a auditori, de la bellíssima Casa Veneciana. El temps era molt fred, i això ens havia impedit passejar-nos gaire per la ciutat, tan plena d'obres d'art. Tot just al migdia, quan va sortir una mica el sol, vaig fer un volt per la Ryneck Glowny, la plaça més important de la ciutat, abans de tornar a l'hotel.

A la primera part, tot i que el concert fos dedicat a Mozart, Virgili Stancu, el pianista del nostre trio, havia accedit al suggeriment dels organitzadors polonesos creant amb el seu art de sempre els preludis de Chopin que tenia en dits. A la segona part, ell i jo havíem fet la sonata en mi bemoll que Mozart escriví per a una violinista que admirava molt, Regina Strinassacchi. Ens quedàrem també a escoltar l'orquestra, que va interpretar la *Simfonia concertant KV 364*. La van tocar de forma impecable, remarcant tots els plans sonors i deixant entreveure aquell fons dramàtic darrere el graciós i savi trenat del fraseig.

M'havia cridat especialment l'atenció el so del violí solista. El tocava una dona, ja gran, la primera violinista de l'orquestra, amb extrema afinació i, m'havia semblat, amb veritable passió continguda. Tenia els ulls tristos, quan no tocava.

Era nit enllà, enyorava l'Electra i em semblava que encara sentia el so d'aquell violí. No és que fos molt potent; vellutat i ple, sí que ho era. No pas, és clar, un instrument construït per grans mestres de Cremona. Potser sí, pensava, un violí de l'antiga escola polonesa.

Adaptació feta a partir del text de Maria Àngels Anglada, *El violí d'Auschwitz*, 1996

- a) El text que heu llegit pertany a una novel·la. Quin tipus de narrador explica la història?
[1 punt]

☒ **Narrador intern**

☐ Narrador extern o omniscient

b) Què tenia de particular el concert en què havia tocat el narrador? [1 punt]

Va ser el mateix dia que s'havia mort Mozart 200 anys enrere.

c) Per què el trio de músics no havien pogut passejar gaire per Cracòvia? [1 punt]

Perquè feia molt fred.

d) Marqueu amb un X si les afirmacions següents són vertaderes (V) o falses (F).
[3 punts; 1 punt per resposta correcta]

	V	F
La Casa Veneciana és una sala de concerts.		X
La solista del concert es diu Regina Strinassacchi.		X
La música del violí solista deixa una empremta important en el narrador.	X	

e) Al text apareixen algunes expressions que tenen un sentit figurat, és a dir, que no s'han de llegir literalment sinó que cal interpretar-ne el significat. Marqueu l'opció que explica les paraules subratllades d'una d'aquestes expressions. [1 punt]

La frase «els preludis de Chopin que tenia en dits» vol dir que els havia...

☒ **practicat i estudiat.**

☐ escoltat molt.

☐ enregistrat en un disc.

f) El fragment narratiu que heu llegit també conté: [1 punt]

☐ una intervenció en estil directe.

☒ **algunes seqüències descriptives.**

☐ una part de monòleg interior.

- g) Maria Àngels Anglada és una autora que va viure al segle xx. Indiqueu quins dos escriptors o escriptores són d'aquesta mateixa època. [1 punt]

■ **Mercè Rodoreda**

☐ Jacint Verdaguer

☐ Ramon Llull

■ **Montserrat Roig**

- h) *El violí d'Auschwitz* és una novel·la, és a dir, una obra que emmarquem dins el gènere narratiu. Marqueu amb una X el gènere literari de cada obra. [1 punt]

	Poesia	Novel·la	Teatre
<i>Estimada Marta</i> , de Miquel Martí i Pol	X		
<i>Terra baixa</i> , d'Àngel Guimerà			X
<i>Canto jo i la muntanya balla</i> , d'Irene Solà		X	

1 punt si contesten els tres gèneres correctament.

2. Tenint en compte les oracions següents, extretes del text, responeu:

- a) Un pronom feble sol fer referència a un antecedent que s'ha mencionat anteriorment en el text. A què fan referència els pronoms febles subratllats? [2 punts]

- *Ens quedàrem també a escoltar l'orquestra, que va interpretar la Simfonia concertant KV 364. La van tocar de forma impecable.*

La simfonia (concertant KV 364).

- *M'havia cridat especialment l'atenció el so del violí solista. El tocava una dona, ja gran.*

El violí.

- b) Llegiu un altre cop el segon paràgraf del text i busqueu-hi... [3 punts]

- una paraula aguda amb accent gràfic: **anés / repetís / però / això**
- una paraula plana amb accent gràfic: **haviem / músics**
- una paraula amb accent diacrític: **més**

- c) A la taula es mostren verbs del text en les formes no personals: infinitiu, gerundi i participi. Ompliu els buits amb les formes que falten. [2 punts; 0,5 punts per forma correcta sense errors ortogràfics]

Infinitiu	Gerundi	Participi
remarcar	remarcant	remarcat
entreveure	entreveient	entrevist
construir	construint	construït

- d) Canvieu el temps verbal dels verbs subratllats. Passeu-los de present a passat. [1 punt]

«Sempre em costa d'adormir-me, la nit que he tocat en un concert.»

Sempre em costava d'adormir-me, la nit que havia tocat en un concert.
[0,5 punts per cada verb correcte]

3. Completeu les frases següents amb la forma verbal adequada dels verbs entre parèntesis. Tingueu en compte que cal conjugar-los amb el temps, la persona i el nombre que els correspongui. [2 punts; 1 punt per cada forma verbal sense errors ortogràfics]

- Si no hagués fet fred, els músics **haurien passejat** (PASSEJAR) per la ciutat.
- No semblava que el violí **hagués estat / fos / estigués** (SER) fet pels mestres de Cremona.

1. Llegiu l'article periodístic i responeu les qüestions proposades.

La neurociència mostra el poder de la música en directe

Un estudi evidencia que les respostes dels intèrprets a les reaccions del públic intensifiquen l'experiència musical

«Fer concerts és una pràctica totalment arcaica», deia el pianista Glenn Gould en una entrevista el 1980. Per a l'intèrpret i compositor canadenc, considerat un dels millors pianistes del segle xx, la música s'havia d'escoltar en privat. No s'havia d'utilitzar com a teràpia de grup ni com a experiència comunitària. Perquè la música, argumentava, hauria de conduir el públic a un estat de contemplació que és impossible assolir amb desenes o centenars de persones al voltant.

Gould era conegut per anar abrigat i amb guants, fins i tot a l'estiu, per cantussejar mentre tocava i per carregar una cadira tronada que l'obligava a tocar en una posició prohibida per qualsevol professor de piano amb uns criteris mínims d'ergonomia. Tot i que el seu talent excepcional va deixar algunes de les millors gravacions de Bach, la seva percepció de la música en directe no era com la de la majoria.

Ho mostra un estudi d'investigadors de la Universitat de Zúric publicat recentment, segons el qual escoltar música que s'està interpretant al moment provoca més activitat cerebral que escoltar gravacions, sobretot en algunes regions del cervell relacionades amb el processament d'emocions.

Per investigar aquestes idees, el psicòleg Sascha Frühholz i els seus col·laboradors van compondre dotze peces de 30 segons. La meitat utilitzava principalment acords menors, *tempos* lents i menys harmonia, amb la idea de despertar emocions com la tristesa. Les altres contenien harmonies majors, eren més àgils i pretenien, per tant, estimular estats emocionals d'alegria i felicitat.

A continuació, els investigadors van reclutar 27 persones sense coneixements musicals i els van fer escoltar totes les peces, de vegades enregistrades i de vegades interpretades en directe per un pianista, de tal manera que els oients no sabien si escoltaven gravacions o música en directe.

Mentre escoltaven les peces, els oients jeien en un aparell de ressonància magnètica que els monitorava l'activitat cerebral. Quan la peça s'interpretava en directe, la informació sobre l'activació neuronal s'enviava al pianista, que podia modular la interpretació depenent del que anava rebent. Si veia més activitat, per exemple, podia intensificar la interpretació. O al contrari.

Els resultats de l'experiment mostren que, en tots els casos, la música en directe va estimular de manera més intensa una regió del cervell associada amb la interpretació emocional d'estímuls externs com els auditis. Quan la música era enregistrada, l'activitat en aquesta zona del cervell era més baixa.

Aquests resultats, a més, van coincidir amb la manera com van valorar els participants la intensitat dels estímuls emocionals que els havia provocat cada peça. Tots van afirmar que la música en directe els havia emocionat més.

Això indica que la interacció que es produeix entre els músics i el públic pot intensificar emocionalment l'experiència musical. «La música gravada no s'adapta a com respon l'oient, però els pianistes sovint adapten la música al públic per obtenir una millor resposta», diu Frühholz.

Així, doncs, a diferència del que defensava Glenn Gould, l'estudi també reforça la vella idea de la música com a experiència social que genera vincles i cohesió de grup. Quan els nostres ancestres es reunien al voltant d'una foguera per cantar i ballar, d'alguna manera l'objectiu que tenien era cohesionar-se per agafar forces i fer front als perills.

Aquesta idea també lliga amb el que l'escriptora Jeanette Winterson explicava a la també escriptora Bel Olid en un acte memorable que es va celebrar al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona el 20 de novembre del 2019. En un cert moment, Winterson deia: «Haviem de viatjar 20 milles, sense camins, potser a cavall, potser caminant, fins a una habitació freda i sense calefacció per escoltar quatre persones tocar el violí. Per què? Doncs perquè es tracta d'una experiència que ens connecta amb la humanitat que compartim, amb el nostre batec privat, i a la nit, quan ja no hi ha ningú amb qui parlar, fa que encara quedi aquesta petita veu en forma de música que recordes i et fa sentir reconfortada. Perquè no estàs sola.»

Potser a Glenn Gould li agradava precisament aquesta solitud. Però els estudis neurocientífics i evolutius ja fa temps que apunten a la cohesió social com a motor de progrés. I la música és un vehicle més per arribar-hi.

Adaptació feta a partir de l'article de Toni Pou,
«La neurociència mostra el poder de la música en directe»,
[Diari Ara](#) [en línia] (10 de març de 2024)

a) Quin era l'objectiu de la música, segons Glenn Gould? [1 punt]

Conduir el públic a un estat de contemplació.

- b) Com era la cadira que utilitzava Glenn Gould en els seus concerts? [1 punt]

☒ **Vella i incòmoda.**

☐ Innovadora i adaptable.

☐ Antiga i ergonòmica.

- c) Segons l'experiment, què fa un pianista quan nota que el que toca emociona el públic? [1 punt]

Respostes orientatives: **Modula la intensitat de la interpretació. / Intensifica la interpretació. / Adapta el que toca al públic.**

- d) L'article exposa que els resultats de l'experiment tecnològic van ser refermats per un altre factor. Diguen quin era. [1 punt]

L'experiència viscuda pels participants en l'experiment.

- e) Marqueu amb una X la columna corresponent segons si l'afirmació és vertadera (V) o falsa (F). [5 punts]

	V	F
El pianista Glenn Gould era un músic excèntric.	X	
Per dur a terme l'experiment, Sascha Frühholz va preparar dos tipus de música diferents.	X	
Els resultats de l'experiment conclouen que la música en directe estimula totes les zones del cervell.		X
Els nostres avantpassats cantaven i ballaven junts per compartir emocions.	X	
Jeanette Winterson i Bel Olid comparteixen la manera d'entendre la música.		X

- f) Quina és la finalitat de l'article? [1 punt]

☐ Qüestionar l'opinió del pianista Glenn Gould.

☒ **Exposar els beneficis d'escoltar música en directe.**

☐ Recordar que la música beneficia la cohesió social.

2. Tenint en compte les paraules i oracions següents, extretes del text, responeu:

- a) El text ens parla d'un *pianista*. Aquesta paraula és un derivat que prové del mot *piano*, que anomenem «arrel». Digueu l'arrel de les paraules derivades que es mencionen, extretes del text. [3 punts]
- ressonància: **so**
 - neuronal: **neurona**
 - estimular: **estímul**
- b) L'article ens diu que Glenn Gould era *canadenc*. Aquest gentilici ens indica que era originari del Canadà. Completeu la taula amb el gentilici masculí propi de cada un dels països que hi apareixen. [5 punts]

Canadà	canadenc
Austràlia	australià
Àustria	austriac
França	francès
Marroc	marroquí
Rússia	rus

- c) Llegiu una altra vegada el fragment següent extret de l'article que heu llegit. Trobeu-hi un sinònim de la paraula *lligams* i un antònim de la paraula *successors*. [2 punts]

A diferència del que defensava Glenn Gould, l'estudi també reforça la vella idea de la música com a experiència social que genera vincles i cohesió de grup. «Quan els nostres ancestres es reunien al voltant d'una foguera per cantar i ballar, d'alguna manera l'objectiu que tenien era cohesionar-se per agafar forces i fer front als perills.»

- Sinònim de «lligams»: **vincles**
- Antònim de «successors»: **ancestres**



Activitat 4

[40 punts]

Escolliu UNA d'aquestes dues opcions i escriviu un text d'entre 150 i 200 paraules, aproximadament.

Opció 1. Escriviu un text en què expliqueu quin és el vostre músic o grup musical preferit. Presenteu-lo i comenteu quan el vau descobrir, quin tipus de música fa, quins concerts ha fet... Expliqueu també per quins motius us agrada i què us fa sentir.

Opció 2. Escriviu un text argumentatiu en què exposeu el vostre acord o desacord amb aquest enunciat: «La música moderna no té tanta qualitat com la música clàssica».

La correcció de la redacció és a criteri del corrector, a continuació s'ofereixen uns criteris orientatius.

Valoració global (10 punts)

Es valorarà si el text expressa amb claredat idees i conceptes, si s'ajusta al tema demanat i si el lèxic i la sintaxi són adequats.

Estructura i presentació (10 punts)

Es valorarà si els arguments estan presentats de manera ordenada, amb una distribució correcta en paràgrafs, si la puntuació és adequada, els connectors escaients i si la forma del text s'adiu al format demanat.

Correcció ortogràfica i gramatical (20 punts)

Es valorarà la correcció ortogràfica i gramatical, es penalitzarà especialment quan aquesta dificulti la comprensió del text. Suggerim descomptar 1 punt per cada errada ortogràfica.

- Si un text conté més de 20 errades ortogràfiques o les que hi ha dificulten la comprensió del text, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.
- Si un text no s'ajusta a l'extensió (té menys de 100 paraules) o al tema, aquesta activitat es pot puntuar amb un 0.

Activitat 4

PUNTUACIÓ TOTAL

Puntuació màxima: 100 punts